Ἔτος Στ'. Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαΐου 1895 Ἀριθ. 5

ΗΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΔΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ὡς συνεργάται δεκτοὶ πάντες. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους, προπληρωτέαι.

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἁπλ. δρ. 8, χρυσόδ. 10. Ἐξωτερικῷ φράγκα 14.

ΓΡΑΦΕΙΑ ἐν ὁδῷ Ῥόμβης, ὄπισθεν τοῦ Ναοῦ ἀριθ. 9.—ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ : Ἐσωτερ. δρ. 8,—Ἐξωτερ. φρ. 12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ : Ἡ Εὔβοια καὶ ὁ πορθμὸς τοῦ Εὐρίπου (μετ' εἰκόνος) ὑπὸ Δ. Κ.— Θρησκεία καὶ ἐπιστήμη ὑπὸ Ἀθαν. Πετρίδου.— Ἄνθος καὶ νέφος. Κλάδοι καὶ ρίζαι ὑπὸ Φ. Οἰκονομίδου.—Τὸ πάνθεον τῶν διαπρεπῶν ἀνδρῶν (μετ' εἰκόνος) ὑπὸ Φ. Πρίντεζη (συνέχεια).—Αἱ παράδοξοι περιπέτειαι ἑνὸς Ῥώσσου σοφοῦ (μετάφρασις) ὑπὸ Φ. Πρίντεζη (συνέχεια). — Τ' ὀρφανὸ ὑπὸ Μαρίας Χρύση.—Στὴ γιορτὴ τῆς φίλης μου ὑπὸ Εὐαγ. Κορωναίου.—Ἀλληλογραφία— Αἰνίγματα.—Ἀγγελίαι.

Η ΕΥΒΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΡΘΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΟΥ

Ἡ νῆσος Εὔβοια, μήκους 160 χιλιομέτρων καὶ πλάτους μεγίστου 47 μεταξὺ Χαλκίδος καὶ Κύμης, φαίνεται ἀποσπασθεῖσα τῆς Στερεᾶς διὰ πλουτωνείου συνεργείας πρὸ τῆς κρητιδικῆς ἐποχῆς· τοῦτο τοὐλάχιστον τεκμαίρεταί τις ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἀντιπόρθμων μερῶν. Ἕνεκα δὲ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως καὶ τοῦ σχήματός της ἀνακόπτει καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆς παραλίας τὸ ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει ἀνελισσόμενον κῦμα τῆς πλημμυρίδος, ὅπερ τοιουτοτρόπως διαιρεῖται εἰς δύο διακλαδώσεις, αἵτινες, ἀφοῦ διατρέξωσιν ἡ μὲν μία τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς νήσου ἀπὸ Κύμης πρὸς Β., ἡ δ' ἑτέρα τὸ ὑπολειπόμενον μέρος ἀπὸ Κύμης πρὸς Ν., εἰσβάλλουσι συνενούμεναι μετὰ τοῦ λοιποῦ κύματος τῆς πλημμυρίδος διὰ τῶν κατὰ τὸ Ἀρτεμίσιον πρὸς Β. καὶ κατὰ τὸν Καφηρέα πρὸς Ν. πορθμῶν εἰς τὴν μεταξὺ τῆς νήσου καὶ τῆς Στερεᾶς θάλασσαν.

Ὁ πορθμὸς τοῦ Εὐρίπου εἶνε στενοτάτη διάβασις πλάτους μὲν 18,50μ μήκους 40,00μ καὶ βάθους ποικίλλοντος ἀπὸ 3 μέχρις 6 μέτρων καὶ ἀπέχει σχεδὸν ἰσάκις τῶν δύο πορθμῶν, ἤτοι 135 χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ κατὰ τὸ Ἀρτεμίσιον καὶ 125 χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ πορθμοῦ κατὰ τὸν Καφηρέα.

Ὁ πορθμὸς ὅμως δὲν συγκοινωνεῖ ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν ἄνω δύο μόνον πορθμῶν μετὰ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀλλ' ἑνοῦται πρὸς Β. μὲν διὰ τῆς βορείου θαλάσσης Χαλκίδος, τοῦ στενοῦ τῶν Λιχάδων, τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου καὶ τοῦ στενοῦ τῶν Ὠρεῶν μετὰ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὸς Ν. δὲ διὰ τοῦ νοτίου λιμένος Χαλκίδος, τοῦ Στενοῦ, τοῦ στενοῦ τῆς Αὐλίδος, τῆς θαλάσσης τῆς Ἐρετρίας καὶ τοῦ τῶν Στύρων. Οὕτω λοιπὸν ἡ διὰ τοῦ βορείου πορθμοῦ τῆς Εὐβοίας εἰσβάλλουσα πλημμυρὶς πληροῖ διαδοχικῶς τὸν Παγασητικὸν κόλπον, τὸν Μαλιακὸν κόλπον, τὸν ὅρμον τῆς Αἰδηψοῦ, τῆς Ἀταλάντης καὶ εἰσρέει διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου εἰς τὸν νότιον λιμένα Χαλκίδος, ἐν ᾧ ἡ διὰ τοῦ νοτίου πορθμοῦ εἰσβάλλουσα πλημμυρὶς, πληροῖ τὸ στενὸν τῶν Στύρων, τὴν θάλασσαν τῆς Ἐρετρίας, τὴν τῆς Αὐλίδος καὶ διὰ τοῦ στενοῦ εἰσρέει εἰς τὸν νότιον λιμένα Χαλκίδος.

Νῦν δὲ μετὰ τὴν γενομένην διαπλάτυνσιν καὶ ἐκβάθυνσιν τοῦ πορθμοῦ, τοῦ Στενοῦ καὶ τοῦ στενοῦ τῆς Αὐλίδος, οὐδεμίαν μὲν αἰσθητὴν ἀλλοίωσιν ἐπέφερεν εἰς τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν περίοδον τῆς παλιρροίας, ἡ δ' αἰτία τῶν ἀταξιῶν τῆς παλιρροίας εἶναι ἡ ἐν τῷ νοτίῳ λιμένι τῆς Χαλκίδος συνάντησις τῶν δύο ἀντιθέτως χωρουσῶν πλημμυρίδων.

Ἡ ἔμπροσθεν εἰκὼν παρίστησι τὸ στενὸν τῆς Χαλκίδος μετὰ τῆς γεφύρας ὡς εἶχε τὸ πάλαι, τῆς νέας μὴ συντελεσθείσης ἔτι. **Δ. Κ.**

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἐπιστημονικὴ παλίρροια πρὸς τὴν θρησκευτικὴν πίστιν ἤρξατο ἐπιφαινομένη ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ· παλίρροια, ἥτις δύο συστήματα ἐπήνεγκεν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ νῦν σοφοῦ κόσμου Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς: τὸ μὲν παραδεχόμενον συνδυασμὸν θρησκείας καὶ ἐπιστήμης, ἤτοι Ἐ ρ ε ύ ν η ς κ α ὶ Π ί ο τ ε ω ς, ὅρων συνιστώντων τὴν ἐπιστήμην, πρὸς ἣν ἄγει ἡ ἔρευνα, καὶ τὴν μετὰ λόγου πίστιν, πρὸς ἣν ἄγει ἡ ἀληθὴς θρησκεία, ὡς ἐμπρέπει ἐπιστημονικῷ καὶ ὄντως ἐξευγενισμένῳ κόσμῳ· τὸ δὲ ἕτερον τῶν συστημάτων ἀπορρίπτον τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον, ὑποσκάπτον δὲ τὰς βάσεις καὶ ἀρχὰς τῆς ἐπιστήμης, ὡς μὴ ἀνταποκρινομένης οὐδόλως εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἀποθαρρυνομένου ὑπ' αὐτῆς καὶ ἐν πικρίᾳ διατελοῦντος καὶ ἀπογνώσει διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐν αὐτῇ πάσης ἐλπίδος, ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ μέλλοντι κατάστασιν αὐτοῦ, μηδ' ἀφορώσης ὁπωστιοῦν εἰς τὴν ἐξήγησιν πνευματικῶν φαινομένων, πρὸς ἃ ἡ ἐπιστήμη ἀτενίζουσα εὑρίσκεται ἀπέναντι τοῦ ἀπροχωρήτου τῆς λύσεως, ἀνασταυροῦσα τὰς χεῖρας τὸ δὴ λεγόμενον, ὅτε ἡ θρησκευτικὴ ἔλλογος πίστις ἀποφαίνουσα φέρουσα λύσιν ἱκανοποιοῦσαν τὸ πνεῦμα καὶ ἐξάγουσαν αὐτὸ ἐκ τοῦ χάους εἰς ὃ ἐμβυθίζει τὸ ἄπελπι τῆς ἐπιστήμης πᾶσαν διάνοιαν, οὐδόλως στεργούσης ἐν ἑαυτῇ ὕπαρξιν στοιχείων πεποιθήσεως, προερχομένων ἐξ ὑπερτάτης ἀρχικῆς αἰτίας τοῦ παντός.

Λυπηροτάτη ἡ κατάστασις αὕτη τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, στερουμένου πυξίδος πνευματικῆς, ὁδηγούσης αὐτὸ πρὸς τὸν μέγαν πόλον, τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ κοιτίδα, ἐξ ἧς ἐξῆλθεν ἀκατανοήτῳ εἰσέτι τρόπῳ, καὶ ἐν ᾗ ἐπαναλεύσεται μυστηριώδει τινὶ τρόπῳ, ὃν ἡ νῦν ἐπιστήμη ἀποκρούει, ὡς μὴ παραδεχομένη ὅλως μυστήρια, ὡσανεὶ ἐν αὐτῇ, μὴ παρετηροῦντο τοιαῦτα πλεῖστα ὅσα· διότι π. χ. τί ἄλλο ἐστιν ἡ ἕλξις καὶ ἡ ὤθησις ἐν τῇ φυσικῇ ἐπιστήμῃ παρὰ μυστήρια κατ' οὐσίαν ἀκατάληπτα; Οἱ ἐπιστήμονες ὅμως ἐπαρκούμενοι φαίνονται λέγοντες, ὅτι ἡ μὲν ἕλξις ἐστὶ δύναμις ἐφελκύουσα πάντα τὰ σώματα πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς καὶ τανάπαλιν· ἀλλὰ τί ἐστι δύναμις καὶ πῶς εὑρέθη ἐν τῇ Γῇ καὶ τὰ ὅμοια, ὅλως ἀδυνατεῖ ἑρμηνεῦσαι ἀκριβῶς καὶ ἐναργῶς ἡ ἐπιστήμη, ὥστε μυστήριον ἡ δύναμις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπιστημονικῶς θεωρουμένη. Ὁρισμοὶ περὶ αὐτῆς ἀπαντῶσι διάφοροι παρὰ τοῖς ἐπιστήμοσιν, ἀλλὰ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος οὐ πληροῦσιν, οὐδ' ἱκανοποιοῦσιν ἑρμηνεῖαι τοιαῦται καὶ ὁρισμοί, οἵτινες ἐς ἀεὶ τὸ ἐπὶ τὸ πληρέστερον καὶ τελειότερον βαίνειν ἐπιδιώκοντες καραδοκοῦσι διά τινος νεωτέρας ἀνακαλύψεως τὴν συμπλήρωσιν καὶ ἐνάργειαν αὐτῶν ἐπιφερούσης δι' ἐντελεστέρας κατανοήσεως καὶ ἀκριβεστέρας ἀντιλήψεως, ἵνα προβῶσιν εἰς τελειοτέραν διαμόρφωσιν αὐτῶν καὶ παράστασιν. Τί δὲ εἴπωμεν περὶ τῆς οὐσίας τοῦ ἠλεκτρισμοῦ καὶ μαγνητισμοῦ; τί δὲ περὶ θερμότητος; τί δὲ πρῶτον τί δ' ὕστερον καταλέξω; περικυκλούμεθα πανταχόθεν ὑπὸ μυστηριώδους κόσμου, ἡμῶν αὐτῶν ἀποτελούντων μυστηριώδη ὕπαρξιν. Τὰ μυστήρια ταῦτα προσπαθεῖ ἡ ἐπιστήμη νὰ λύσῃ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαινετή ὄντως· ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὐτῆς μόλις ἤρξαντο τὸν μυστηριώδη πέπλον ἀνασύρειν, καὶ τὴν ἀχλύν, «ἣ π ρ ὶ ν ἐ π ῆ ε ν», ἵνα καθ' Ὅμηρον εἴπωμεν, ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς ἀνθρωπότητος, διαλύειν.

Εὑρίσκεται εἰς τὸ Α τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν καὶ ἐρευνῶν· αἰῶνες δὲ παρελεύσονται, ἕως οὗ ἡ ἐπιστήμη ἀνδρωθῇ καὶ σχηματίσῃ γνώσεις ἀκριβεῖς καὶ ἐς ἀεὶ ἀκραδάντους. Σήμερον τὸ ἀκράδαντον οὐκ ὑφίσταται ἐν τῇ παρούσῃ καταστάσει τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ἀνατρεπομένων ὁσημέραι ὑπὸ νεωτέρων ἐφευρέσεων, ἀνακαλύψεων καὶ τελειοποιήσεως τῶν προηγουμένων, ἐκ διανοίξεως νέων ὁριζόντων ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Ἐπιστητοῦ καὶ νέων ὁδῶν διαχαραττομένων ἐν τῇ ἐκζητήσει καὶ ἐπιδιώξει τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων· ὥστε τοῦ ξύλου τῆς γνώσεως μόλις ἀκρέμονές τινες ἐψαύσθησαν ἕως ἄρτι· πολὺ ἀφ' ἡμῶν ἀπεστὶν ἡ τελειότης· ἡ ἀνθρωπότης ὑπόκειται ἔτι εἰς μεγαλειτέρας δοκιμασίας ἀγώνων ἐπιστημονικῶν. Νέους Παστὲρ ἐν τοῖς διαφόροις ἐπιστημονικοῖς κύκλοις προσδοκᾶ ἡ ἐπιστήμη ἐν τῷ μέλλοντι, νέους Κώχ, νέους Φλαμμαριῶνας κτλ. Ἀλλ' ἕως τότε τὸ στόμα τῆς ἀνθρωπότητος χαίνει· ἡ διάνοια ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπείρου ὠκεανοῦ τῶν γνώσεων διαπλέουσα ἐν μικρῷ κελύφει φρικιᾷ καὶ ῥιγοῖ ἀπέναντι τοῦ ἀπείρου, ὅπερ ἐμφανίζεται ἐνώπιον αὐτῆς μέγα μεγαλωστί. Ποῦ βαδιεῖ; ποῦ ἀναστρέψει; καὶ ποῦ καὶ πῶς κατευθυνθήσεται; Καὶ πάλιν μυστήρια ἄλυτα διὰ τὸ εὖρος καὶ βάθος τῶν ἐννοιῶν τούτων. Ποῦ τὸ καταφύγιον τὸ πνευματικόν; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα.

II

Μετεώρου ἱσταμένου τοῦ πνεύματος οὕτωσιν, αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κλύδονος τῶν ἀμφιβολιῶν καὶ ἀπορίων, ὡς ἡ Ἶρις ἐν τῷ ὁρίζοντι «ἐ μ φ α ν ί ζ ε τ α ι ἡ π ί σ τ ι ς» ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ ἐπιβλητικότητι καὶ ἀξιοπρεπείᾳ καὶ ὡς ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς καταυγάζει τὸν περὶ αὐτὸ ζοφώδη χῶρον, ὑποδεικνύουσα τὴν γραμμὴν τῆς διευθύνσεως· δραττομένη δὲ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ: τουτέστι τῶν διανοητικῶν Ἴνων καθοδηγεῖ εἰς τὴν σχετικὴν κατάληψιν τοῦ ἀπείρου, ἐμφανιζομένου ὑπὸ τρεῖς ὅρους ἐπιστημονικοὺς ἢ μορφὰς «τ ο ῦ Ἀ π ε ί ρ ο υ Ἀ γ α θ ο ῦ, Ἀ λ η θ ο ῦς καὶ Κ α λ ο ῦ» τῆς ἐπιστημονικῆς Τριάδος, ἧς τὴν ἀντίληψιν καὶ κατανόησιν τὸ πεπερασμένον πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου οὐδέποτε πλήρη ἕξει ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τῷ ἀτελεῖ καὶ συνεπῶς πεπερασμένῳ. Ἡ πίστις ἐπιφυλάσσει τοῦτο διὰ τὴν μέλλουσαν ἀλλοίας φύσεως ζωήν, ἐν ᾗ τὸ τέλειον τῆς Γνώσεως ἀπαντᾷ. Ἐν ποιητικῇ δὲ γλώσσῃ καὶ ἐξάρσει ὁ Δαβὶδ πα-

35-36

ριστᾷ τὴν τελειότητα ταύτην ὡς ἑξῆς· «χορταασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου».

Ὅπως ὁ στόμαχος τοῦ ἀνθρώπου οὐ παύεται χορταιόμενος ἐν ὅσῳ διατελεῖ ἐν ζωικῇ ἐνεργείᾳ ἐπιφερούσῃ τὴν πέψιν καὶ ἀφομοίωσιν τῶν εἰσερχομένων ἐδωδίμων, οὕτω καὶ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα οὐκ ἐλκνεῖται εἰς τὴν ἐπιδιωκομένην ἐντελῆ γνῶσιν, ἐν ὅσῳ διατελεῖ ἐν τῷ μετὰ τῆς ὕλης συνδέσμῳ· ἡ δόξα οὐκ ὀφθήσεται αὐτῷ, κατὰ τὴν ποιητικὴν φράσιν τοῦ βασιλέως τῆς Ἱερουσαλήμ, δόξαν ὑψίστην ἐννοοῦντος τὴν κατανόησιν τοῦ Ἀγαθοῦ, Ἀληθοῦς καὶ Καλοῦ, ἥτις γενήσεται ἐν τῇ ὄψει τοῦ ἀπείρου· τὴν δ' ὄψιν ταύτην ἡ ὕλη, στερουμένη τῶν ἀναλόγων τῆς νοητικότητος στοιχείων, οὐ δύναται ὅλως ἀτενίσαι καὶ οὕτω καταλείπεται ἐν τῇ ὁμοίᾳ ἑαυτῆς φύσει ὅλως μὴ αἰρομένη εἰς ἀνώτερα στρώματα ὑπάρξεως, προωρισμένα δι' ὑψηλοὺς σκοπούς, ἁρμοδίους τῷ ὑπερτάτῳ λόγῳ.

III

Τὸ ἀνεπαρκὲς τῆς ἐπιστήμης καθορῶν τὸ σοφὸν τῆς Ἀλόῶνος τέκνον, ὁ πολὺς Βάλφουρ καὶ τῆς πίστεως τὸ πλῆρες παρατηρῶν ἐν ταῖς ἐπιστημοτικαῖς ἀναστροφαῖς τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, συνέγραψεν ἰσχάτως σύγγραμμα, ὅπερ ἐπωνόμασε «Βάσεις τῆς Πίστεως», καὶ διήρεσεν εἰς τρίσ μέρη. Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἀποδεικνύει, ὅτι αἱ σταθεραὶ ἐπιστῆμαι μόναι δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ ὅτι ὑπὲρ πᾶσαν βεβαιότητα ἔχομεν ἀκόμη ἀνάγκην τῆς πίστεως, ὁ Σπένσερ καὶ ἡ σχολὴ αὐτοῦ δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐξηγήσωσιν, ὅσῳ καὶ ἂν ἀγωνίζωνται, τὴν μεταξὺ ἡμῶν παρουσίαν τοῦ αἰσθήματος τοῦ Καλοῦ κλπ.

Ἐν δὲ τῷ Β ἐπιτίθεται ἀμέσως μετὰ τῆς ἐπιστήμης ἡς οὐ μόνον ὑποβιβάζει τὴν δύναμιν, οὐδὲν ἄλλο ἐξηγούσης, εἰμὴ ἑαυτήν, ἀλλ' ἀποδεικνύει, ὅτι ἐν αὐτῷ τῷ ἐπιστημονικῷ ἐδάφει ἡ πλάνη καὶ ἡ ἄγνοια εἶνε ἀναπόφευκτοι· ὅτι τὰ πράγματα δὲν εἶνε, ὅπως μᾶς φαίνονται ὑριστάμενα· αἱ δὲ δῆθεν ἰδιότητες τῆς ὕλης δὲν εἶναι ἡ ἀπάτη τῶν αἰσθήσεών μας, καὶ τὸ πᾶν εἶνε μυστήριον πέριξ ἡμῶν καὶ ἐν ἡμῖν, οὕτως ὥστε κατανᾷ Πυρρωνιατὴς ὁ κ. Βάλφουρ, περὶ ὧν εἰς πλάτος ἔγραψεν ὁ ἀρχαῖος φιλόσοφος Συμπλίκιος ἐκθέτων τὰς ἀρχὰς τοῦ συστήματος τούτου, καθ' ὃ πλῆρες ἀμφιβολιῶν καὶ παραπλανήσεων ὁ κόσμος κλπ.

Ἐν δὲ τῷ Γ' μέρει τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ὁ κ. Βάλφουρ παρερχόμενος τὴν ἐπιστήμην, ἀγωνίζεται καὶ κατ' αὐτῆς τῆς λογικῆς. λέγων ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη λογική, κατ' αὐτόν, εἶνε τὸ ἀσθενέστερον καὶ τὸ ἀξεδιαίτερον ὅλων τῶν ἐκφάνσεων τῆς ψυχῆς ἡμῶν, καὶ ἄνευ τῆς πίστεως δὲν θὰ ἐχρησίμευεν εἰς τίποτε, τὸ δὲ ἔργον αὐτῆς θὰ ἦτο μηδὲν ἐν τῷ βίῳ μας. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ συγκρατῇ αὕτη τὴν φυσικὴν ὁρμὴν τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ ἄπειρον Ἀγαθόν, Ἀληθὲς καὶ Καλόν, πρὸς τὸν θεόν. Ἐν γένει δέ, ὅπως κάλλιον ἐδραιώσῃ ὁ κ. Βάλφουρ τὰς βάσεις τῆς πίστεως, ἀρχίζει ὑποσκάπτειν τὰς βάσεις τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς λογικῆς (Ἔφημ. Κορομηλᾶ 14 Μαρτίου 1895).

Τώρα κατὰ πόσον ἔχει δίκαιον ὁ Ἡγέτης τῶν Συνιηρητικῶν τῆς Ἀγγλίας εἰς ταῦτα, κρινεῖ ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Ἡμεῖς ὅμως ἔχομεν τὸ φρόνημα, ὅτι ἐν τῷ μέσῳ κεῖται ἡ βασιλὶς ἀλήθεια. Οὔτε τὰς ἐπιστήμας εἶνε καλὸν ὑποσκάπτειν, οὔτε τὴν θρησκείαν περιφρονεῖν, ὡς οἱ ὑλισταὶ τῆς ἐπιστημόνων καὶ ἄλλοι· διότι τότ' ἐσόμεθα μονόφθαλμοι Κύκλωπες, θατέρου τούτων κατεδαφιζομένου. Ἔχομεν ἀνάγκην καὶ τῶν δύο ὀφθαλμῶν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου: «ἐ π ι σ τ ή μ η ς κ α ὶ θ ρ η σ κ ε ί α ς», ἄνευ αὐτῶν ὁ λόγος τυφλώττει· ἡ ἀνθρωπότης καὶ τὰ ἔθνη διατελοῦσιν ἐν θέσει λοξίου ἀναστρεφομένου ἐν φαύλῳ κύκλῳ, διέξοδον μὴ ἔχοντι οὐδεμίαν· ὅπερ ἀπευκτοῖον. Ἐπιστήμη καὶ θρησκεία συνυποστηρίζουσαι ἀλλήλας ὁδηγοῦσι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα εἰς τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ προορισμὸν καὶ τὰ ἔθνη καὶ τὰς κοινωνίας εἰς εὐμάρειαν καὶ εὐδαιμονίαν ἀληθῆ. Τότε δ' ἔσται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐπὶ γῆς, ὡς ἐν Οὐρανῷ. Τοῦτο οὐδέποτε τοῦ Χριστοῦ ἡ θρησκεία ἐπαύσατο εὐχομένη καὶ διδάσκουσα· μακάριοι δὲ οἱ ἀκούοντες τῶν λόγων αὐτῆς καὶ φυλάσσοντες αὐτοὺς ἐν σοφίᾳ διατελοῦσιν, ἧς τὸ ἕτερον στοιχεῖον, ἡ καλουμένη ἐπιστήμη· ἀληθὴς δὲ σοφὸς ὁ ἀμφοτέρων μετέχων ἐν ὀρθῷ μέτρῳ καὶ λόγῳ ἀκραιφνεῖ.

Ἀθαν. Κεσρίδης
Σχολάρχης Πειραιῶς.

ΑΝΘΟΣ ΚΑΙ ΝΕΦΟΣ*

(Κατὰ τὸ Γερμανικὸν)

Ἀνθύλλιον τηκόμενον ἀθλίως
Ὑπὸ ἀκτῖνός που ἡλιακῆς,
Διὰ φωνῆς του ἱκετευτικῆς:
«Ὦ νέφος», εἶπε, «νεῦσόν μοι φιλίως!»
«Σταγόνα σου κατάπεμψόν μοι μίαν
«Τὰ ἀσθενῆ μου μέλη ν' ἀναρρώσῃς,
«Ἐφιμνὴν φαιδρότητα γλυκεῖαν,
«Ἰσχὺν πρὸς εὐωδίαν νὰ μοῦ δώσῃς!»
—«Ὀφείλω περαιτέρω νὰ ὁδεύσω,
Ἀλλὰ θὰ ἐπανέλθω νὰ σ' ἀρδεύσω·
Ὑπομονὴ δὲν πρέπει νὰ σὲ λείψῃ.—»
Τὸ νέφος ἀπαντᾷ ἀπὸ τὰ ὕψη·
Πετᾷ, πλὴν παραυθὲν τὸ ἄνθος κλίνει,
Ἐκρήγνυται ἐλθὼν μετὰ καιρόν,
Τὸ σύννεφον εἰς χείμαρρον σφοδρόν·
Πλὴν τί πρὸς τ' ἄνθος ἡ βροχὴ ἐκείνη;
Τί τ' ὠφελεῖ ἡ ἄρδευσίς του πλέον!
Ἀπέθανε τὸ ἄνθος τὸ ὡραῖον!
Παρὰ πτωχὸν τεταλαιπωρημένον
Ὁ πλούσιος, ἐν τάχει διαβαίνων,
Ποσάκις ὡς τὸ νέφος δὲν λαλεῖ;
Ἀφ' οὗ δεινοπαθῶν δ' ἐκεῖνος πέσῃ,
Τὸν κλαίει τότε ὅσον εἰμπορέσῃ
Καὶ ἐλεεῖ, ἀλλὰ τί ὠφελεῖ;...
Φεῦ! ἄκαρπος ἡ μεταμέλειά του,
Τὰς πύλας μάτην κρούει τοῦ θανάτου!

Φ. Δ. Οἰκονομίδης

ΚΛΑΔΟΙ ΚΑΙ ΡΙΖΑΙ

(Πρωτότυπον)

Εἰς δένδρα πλήρη καὶ καρπῶν λαμπρῶν ὡς καὶ ἀνθέων
Οἱ κλάδοι πρὸς τὰς ρίζας των κατεκομπορρημόνουν
Οὐδόλως ηὐγνωμόνουν,
Ἀλαζονείας αἴσθημα δηλοῦντες φρικαλέον...
—Τί εἴσθε σεῖς, ταῖς ἔλεγον, ἐνώπιον ἡμῶν
Ἡμῶν, ἐξόχου χάρματος ὁρώντων ὀφθαλμῶν,
Ὀσφρήσεως καὶ γεύσεως ἀρρήτου τερπωλῆς;...
Ὁ ὄγκος πόσον εἶν' ὑμῶν νωθρὸς καὶ ἀκαλλής!...
.....
Αἱ ρίζ' ἐσίγων συνεχῶς... ἀλλ' ἡ κενοφροσύνη
Τῶν κλάδων ἐπτίμησιν προὐκάλεσ' ἐν ὀδύνῃ
Παρὰ τῶν μητρικῶν ριζῶν! «Μωροὶ μὴ φλυαρεῖτε!
Χωρὶς ἡμῶν σεῖς πῶς ποτὲ νὰ λάμψητ' ἐμπορεῖτε;...

* Ἐκ τῆς ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ Συλλόγῳ «Βόρειον» ἀναγνωσθείσης λυρικῆς συλλογῆς τοῦ ὑπογραφαντος ποιητοῦ.

ΤΟ ΠΑΝΘΕΟΝ ΤΩΝ ΔΙΑΠΡΕΠΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

(Συνέχεια· ἰδὲ προηγούμενον φύλλον)

Ἀριθ. 8. Ἡ Malibran

Ἀριθ. 9. Ὁ Οὐάσιγκτων

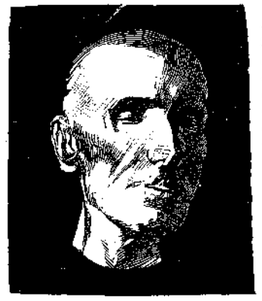

Ἀριθ. 6. Ὁ Βετόβεν

Ὁ Βετόβεν εἶναι καὶ ἴσως θὰ διατελῇ ὁ μέγιστος τῶν μουσουργῶν πάσης ἐποχῆς. Τὸ προσωπεῖον, ὅπερ ἀναδημοσιεύομεν ὧδε ἐλήφθη ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῷ μουσείῳ τῆς Φρενολογικῆς ἑταιρείας τοῦ Λονδίνου. Κατὰ δὲ τὸν Γεώργιον Scharef, αὐθεντικότητος ἐν τῇ περιστάσει, γνωμοδοτεῖται ὅτι τὸ προσωπεῖον τοῦτο τοῦ διασήμου Βετόβεν ἐλήφθη ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ ἀθανάτου μουσουργοῦ, τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἐπικηδείου τελετῆς του.

Κανόβας! ὁ μέγας γλύπτης Ἰταλός, ὑπῆρξεν ὄχι μόνον εἷς τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τοῦ αἰῶνός μας, ἀλλὰ καὶ εἷς τῶν εὐγενεστέρων χαρακτήρων τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ θάνατος ὑπῆρξε γλυκὺς δι' αὐτόν, ὡς πληροφορεῖ ἡμᾶς ὁ κόμης Cicognara, καὶ οὐδόλως ἠλλαξε τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τῆς ἀγαθότητος, ἥτις μετὰ τοσαύτης δημοτικότητος πανταχοῦ διεσαλπίσθη, καὶ ἥτις ἐχαρακτήριζεν αὐτὸν ἐν τῇ ζωῇ.

Πρὶν ἢ ἀφίσωμεν τὸ πάνθεον τῶν καλλιτεχνῶν, ὀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν ὀλίγα καὶ περὶ τῆς θείας Malibran, ἥτις ἀφοῦ ἐγένετο τὸ ἀντικείμενον ὑψίστης φήμης καὶ εἰδωλολατρείας ἐν Εὐρώπῃ, σκληρῶς ἐλησμονήθη μετὰ τὸν θάνατόν της ὑπὸ πάντων, ἐκτὸς ὅμως καὶ παρὰ τοῦ συζύγου της Beriot, ὅστις πρὸς ἔνδειξιν ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὴν καλλιτέχνιδα, ἐγκαταλείψας τὴν μουσικήν, ἐπεδόθη εἰς τὴν γλυπτικήν καὶ οὕτως ἔλαβε τὸ θλιβερὸν προσωπεῖον ἐκείνης, ἣν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐλάτρευσεν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Οἷα δόξα καὶ διασημότης! μεταβληθεῖσα εἰς κόνιν λήθης!

Ἀριθ. 7. Ὁ Κανόβας

Ἤδη ἔλθωμεν εἰς τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας, ὧν τὰ προσωπεῖα διεσώθησαν ἐγκαίρως.

Ἰδοὺ τὸ προσωπεῖον τοῦ Γεωργίου Οὐασιγκτῶνος, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Δημοκρατίας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὅστις ἀντεπροσώπευσε τὴν εὐθύτητα, τὴν ἀφοσίωσιν, καὶ τὸν πατριωτισμόν.

Τὸ προσωπεῖον τοῦ Οὐασιγκτῶνος εἶναι διπλοῦ δι' ἡμᾶς ἐνδιαφέροντος καὶ μεγίστης ἀξίας ἀντικείμενον, διότι εἶναι ἔργον τοῦ διασήμου καλλιτέχνου Houdon, ὅστις κατὰ τὸ ταξείδιον αὐτοῦ ἐν Ἀμερικῇ (1785) κατεσκεύασε τὸν ἀνδριάντα τοῦ μεγάλου τούτου πολίτου, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀπέθανε δέκα ἔξ ἔτη μετὰ ταῦτα. Εἶναι πανομοιότυπον προσωπεῖον τοῦ ἀνδριάντος αὐτοῦ. Τὸ δ' ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ θεωρεῖ τὸ ἔργον τοῦ καλλιτέχνου ὡς πιστότατον ἀποτύπωμα μεθ' ὅλων τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ μεγάλου ἀνδρός, ἐνεθάρρυνε τοὺς ἐργάτας τοῦ Πανθέου νὰ παραδέσωσιν αὐτὸ ἐν τῇ Πινακοθήκῃ τῶν διαπρεπῶν ἀνδρῶν.

(Ἕπεται τὸ τέλος) Φρ. Πρίντεζης

13 C. FAURE ET H. DE GRAFFIGNY 13

ΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

ΕΝΟΣ ΡΩΣΣΟΥ ΣΟΦΟΥ

Μετὰ 300 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ἐν τῷ κειμένῳ

Κατὰ μετάφρασιν Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

(Συνέχεια, ἰδὲ προηγούμενον φύλλον).

Ὁπόταν ὁ γέρων συνῆλθεν, εὑρίσκετο ἐν τῇ κλίνῃ του, τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκαλυμμένην ὑπὸ σακκιδίου περιέχοντος πάγον καὶ τοὺς πόδας κεκαυμένους ὑπὸ συναπισμῶν διὰ τὴν πρὸς τὰ ἄκρα κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

Πλησίον του εὑρίσκετο ἡ Σελήνη ἀδημονοῦσα καὶ παρὰ τὸ πλευρόν του ὁ Γοντράν κρατῶν διαρκῶς εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ἀναγινώσκων βιβλίον μεγάλου δι' αὐτὸν ἐνδιαφέροντος, ἕνεκα τῆς προσηλώσεως, ἥτις τὸν ἀπερρόφα.

— Πάτερ μου, ἐφώνησε τέλος ἡ Σελήνη, βλέπουσα, ὅτι ὁ πατήρ της διήνοιγεν ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς, μὲ ἀναγνωρίζετε;

—Τέκνον μου, ἐψιθύρισεν ὁ γέρων, ἀγαπητόν μοι τέκνον,

Καὶ εἶτα παρατηρήσας τὸν Γοντράν·

— Υἱέ μου, τῷ εἶπεν.

Μεθ' ὃ ἀπόλυτος θλιβερὰ σιωπὴ ἐπηκολούθησεν ἐπί τινας στιγμὰς μεταξὺ τοῦ κύκλου τῶν τριῶν αὐτῶν προσώπων.

Τέλος ὁ Ὀσιπὼφ ἠρώτησεν·

—Εἶμαι πρὸ πολλῆς ὥρας εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν;

— Πρὸ δέκα ἡμερῶν, τῷ ἀπήντησεν ἡ Σελήνη.

Καὶ ἀμέσως δύο χονδρὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του.

—Κάλλιον, εἶπε ν' ἀπέθνησκον, ἢ ν' ἀκούσω ὅσα ἤκουσα περὶ τοῦ διαβόλου αὐτοῦ κλέπτου Σάρπ, ὅστις μοὶ ἀφήρπασε τὴν εὐτυχίαν μου.

— Λησμονήσατε ὅλα ταῦτα, πάτερ, ἀπήντησεν ἡ Σελήνη, διότι τρέχετε τὸν κίνδυνον ν' ἀσθενήσητε ἐκ νέου.

— Ἄλλως τε, προσέθηκεν ὁ Γοντράν, πᾶσα ἐλπὶς δὲν ἀπώλλετο. Ἤδη δὲ ὁ φίλος μας κ. Φρικουλὲ εὑρίσκεται εἰς Νικαίαν διοργανίζων μεγάλην συνδιάσκεψιν, ὡς ἀπεφασίσθη.

— Τί ὀφελεῖ πλέον τοῦτο ἐμορμύρισεν ὁ Ὀσιπώφ, εἴδατε τί εἶπεν ὁ Ἰωνάθαν. Ὁ Σὰρπ προώδευσεν ἀρκούντως ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ τὸν ὑπερπηδήσωμεν.

— Ἀλλὰ δὲν θὰ δυνηθῆτε, νὰ εὕρητε ταχύτερόν τι μέσον; ἠρώτησεν ὁ Γοντράν.

Ὁ Ὀσιπὼφ ἐκίνησεν ἀπελπιστικῶς τὴν κεφαλήν, ἡ δὲ Σελήνη προσέβλεψε μετὰ δέους τὸν κόμητα.

Αἴφνης ὅμως κραυγὴ θριάμβου διεξέφυγε τῶν χειλέων τοῦ κόμητος καὶ λαμβάνων βιαίως τὸ βιβλίον, ὅπερ πρὸ ἡμερῶν ἀνεγίνωσκε·

—Κύριε Ὀσιπώφ, τῷ λέγει, ἐσώθημεν! Ἰδού!

Ὁ γέρων καὶ ἡ Σελήνη παρετήρησαν αὐτὸν μετ' ἐκπλήξεως.

—Τί βιβλίον εἶνε αὐτό; ἠρώτησεν ὁ Ὀσιπώφ.

—Εἶναι ἔργον τοῦ πατρὸς Μαρτινὲζ δὲ Καμπαδόρας, ἐκέτου τῆς Ἑταιρείας τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ μονῇ τῆς Σαλαμάνκας «Ὁ ὑπόγειος Κόσμος».

— Αἴ, καὶ μὲ τοῦτο; ἠρώτησεν ἡ Σελήνη ἀδημονοῦσα.

— Ἀπέναντι αὐτοῦ, ἀπήντησεν ὁ κόμης εἰς κόρακας τὰ τηλεβόλα, τὰ ἀερεπίπεδα, ἀερόστατα, ἀτμοὶ καὶ αὐτὴ ἡ σεληνίτις καὶ ὅσα μέχρι τοῦδε ἐφευρέθησαν ἀεροπορικὰ μέσα πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀστέρων. Ὅλα ταῦτα εἶναι παίγνια παρωχημένης ἀχρήστου παιδιᾶς!

Καὶ ἀναπνεύσας ὀλίγον μετ' εὐχαριστήσεως·

—Κοπιῶσι καὶ βασανίζονται οἱ ἄνθρωποι ν' ἀνακαλύπτουν φοβερὰ βλήματα καὶ τρομερὰς ἐκρηκτικὰς ὕλας, ἐνῷ πρὸ ἡμῶν ἡ φύσις αὐτὴ μᾶς προβάλλει θαυμάσια μέσα ἀνώτερα πάσης ἀνθρωπίνης ἰδιοφυΐας!

Ὁ Ὀσιπὼφ ἠρώτησε τότε μετ' ἀδημονίας·

Ὁ Ἰωνάθαν Φαρενχάϊτ

—Καλά, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐξηγήθητε, φίλε μου, τί ἐν νοεῖτε; ποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ φυσικὰ μέσα;

—Τὰ ἠφαίστεια, κύριε Ὀσιπώφ, ἀνεφώνησεν ὁ Φλαμμερμὸν θριαμβευτικῶς.

— Τὰ ἠφαίστεια; ἠρώτησεν ὁ γέρων ὅλως ἐκπληκτος.

— Μάλιστα, τὰ ἠφαίστεια, ἐπανέλαβεν ὁ Γοντράν, ἅτινα εἰσὶ φυσικὰ τηλεβόλα, τὰ ἠφαίστεια ἀπὸ τὰ ὁποῖα δύναταί τις νὰ ἀντλήσῃ θαυμάσια ἀποτελέσματα, ἐὰν κατωρθοῦτο νὰ κανονίσῃ τὴν δύναμίν των. . .

Ὁ Ὀσιπὼφ καὶ ἡ Σελήνη παρετήρησαν ἐπανειλημμένως τὸν κόμητα, ἀμφιβάλλοντες ἐὰν οὗτος ὡμίλει σοβαρῶς.

Πλὴν ὁ Γοντράν ἀπεφύλλιζε τὸ βιβλίον, ὅπερ ἐκράτει εἰς χεῖρας καὶ εἶπεν·

— Ἰδού, ἐν σελίδι 130, ὁ Μαρτινὲζ Καμπαδόρας δίδει ἀκριβῆ πίνακα τῆς ταχύτητος τῶν ἐξερευγνυομένων ὑλῶν ἀπὸ διαφόρων ἠφαιστείων. Ἡ Ἔτνα ἐκσφενδονίζει λίθους μετὰ ταχύτητος 800 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον. Τὸ Βεζούβιον μετὰ ταχύτητος 1,200 μέτρων. Ἡ Ἕκλα 1,500

μέτρων. Τὸ Στρόμπολι 1,600 μέτρων. . .Τὰ δὲ ἡφαίστεια τῆς ἰσημερινῆς Ἀμερικῆς ἔχουσι πλείονα δύναμιν. Οὕτως τὸ Πισχίνκα, ὁ Κοτοπάζης καὶ ἡ Ἀντιξάνα δίδουσιν ἀρχικὴν ταχύτητα εἰς τοὺς ἐκτοξευομένους λίθους ἀπὸ τοῦ χαίνοντος αὐτῶν κρατῆρος 3—4 χιλιομέτρων.

Μετὰ μικρὰν δὲ διακοπὴν ἐξηκολούθησεν·

— Καὶ λοιπόν, νομίζετε κ. Ὀσιπώφ, ὅτι θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ μεταχειρισθῇ τις τὴν δύναμιν τῶν ὑπογείων τούτων ἀτμῶν καὶ νὰ κανονίσῃ τὰς ἐνεργείας των;

Ὁ γέρων ἀφῆκε τότε κραυγὴν ἀνακουφίσεως.

— Ἄχ! τέκνον μου, ἐφώνησε μετὰ τρεμούσης φωνῆς, τέκνον μου, μοῦ ἔσωσας τὴν ζωήν!

Καὶ λαμβάνων τὸν νέον πρὸς αὐτὸν τὸν κατεφίλησε περιπαθῶς, ὅτε ὑποχωρησάσης τῆς θύρας ἐπεφάνη ὁ Φρικουλὲ πρὸ τοῦ κατωφλίου.

—Δόξα τῷ Θεῷ. κ. Ὀσιπώφ, εἶπεν εἰσερχόμενος, ὅπου σᾶς βλέπω καλῶς ἔχοντα. Σᾶς φέρω δὲ εἴδησιν, ἥτις θὰ ἐπεταχύνῃ τὴν ἀνάρρωσίν σας.

— Ὀμιλήσατε, ἔσπευσε λέγων ὁ γέρων.

—Εἶδον τὸν νομάρχην, εἶδον τοὺς προέδρους διαφόρων ἐπιστημονικῶν ἑταιρειῶν τοῦ νομοῦ, τοῖς διηγήθην τὴν ἱστορίαν σας, ἥτις μεγάλως τοὺς συνεκίνησε καὶ ἐδέχθησαν νὰ συμμετάσχωσι τῆς πρώτης συνδιασκέψεώς σας. Μᾶς παρεχωρήθη δὲ λίαν ἐυμενῶς ἡ αἴθουσα τοῦ θεάτρου καὶ ἡτοίμασα ἤδη κατάλογον τῶν διαφόρων προσώπων προὐχόντων καὶ κεφαλαιούχων, οἵτινες θὰ προσκληθῶσιν εἰς ταύτην.

Παρ' ἐλπίδα ὅμως ἡ ἀνακοίνωσίς του αὕτη δὲν ἔτυχε τῆς δεούσης ὑποδοχῆς.

— Κύριε Φρικουλέ, τῷ ἀπήντησεν ὁ γέρων σοφὸς μετὰ ἐπιδεικτικῆς τινος ψυχρότητος, σᾶς εἶμαι λίαν εὐγνώμων δι' ὅλον τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον ἤδη ἐλάβετε χάριν ἐμοῦ, πλὴν ἀναγκάζομαι νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ χρησιμοποιήσω τὰς ἐκδουλεύσεις σας ταύτας.

Ὁ νέος μηχανικὸς ἠνέῳξε μετ' ἀπορίας τοὺς μεγάλους αὐτοῦ ὀφθαλμούς.

— Ναί, ἐξηκολούθησεν ὁ γέρων, ἐνῷ ὑμεῖς ἐκινεῖσθε πολὺ καὶ ὡμιλεῖτε ὄχι ὀλιγώτερον, ὁ φίλος σας κ. Φλαμμερμόν, ἀληθὴς ἐπιστήμων καὶ σοφός, καὶ ὅστις κινεῖται καὶ ὁμιλεῖ πολὺ ἔλαττον ὑμῶν, ἐμελέτα σιγηλῶς τὸ ζήτημα τῆς ὁπωσδήποτε μεταβάσεώς μας εἰς τὴν σελήνην καὶ περιοδείας μας ἀνὰ τοὺς οὐρανίους κόσμους καί. . .

— Μεγαλοποιεῖτε τὰ πράγματα, κ. Ὀσιπώφ, διέκοψεν ὁ Γοντράν, ἐνῷ ὁ Φρικουλὲ διετέλει κεχηνός.

— Ὄχι, ὄχι, ποσῶς φίλε μου, ἐπέμεινε λέγων ὁ γέρων, εἶσθε πολὺ μετριόφρων, καὶ ἀκριβῶς τὸ προτέρημα τοῦτο σᾶς διακρίνει τῶν ψευδῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες κρύπτουσιν ἐντὸς τῆς πολυλογίας των τὴν ἀπειρίαν καὶ ἀμάθειάν των.

—Ὥστε, ὁ πέλαβεν ὁ Φρικουλέ, ἀποτεινόμενος τῷ Γοντράν, εὗρες τὸ μέσον τῆς μεταβάσεως εἰς τὴν σελήνην;

— Δηλαδή, ἐντρυφῶν εἰς τὸ σύγγραμματοῦ Καμπαδόρα, ὅπερ ἀφῆκες ἐπὶ τῆς τραπέζης, μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς τὴν περίστασιν ἡ προωστικὴ δύναμις τῶν ἡφαιστείων.

Ὁ Γοντράν τῷ ἐκράτει τὴν χεῖρα.

Ὁ Φρικουλὲ ἐνόμισε τὸν φίλον του ἐκτρεπόμενον τῆς φρονήσεως καὶ ἡτοιμάζετο νὰ τῷ εἴπῃ, ὅτι ὁ νοῦς του ἐσαλεύθη τοιαῦτα μελετῶν, ὅτε τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὴν διάνοιαν ἡ ἐξαίρετος ἐντύπωσις τοῦ γέροντος καὶ ἀπήντησεν·

— Ὡραία! θαυμάσια! ἐξαίρετα!

Πλὴν αἴφνης ὁ Ὀσιπὼφ ἀνέκραξεν ἀπελπιστικῶς.

— Φεῦ! τὸ σχέδιον λαμπρότατον εἰς τὴν θεωρίαν, πλὴν ἀδύνατον ἐν τῇ πράξει, διότι διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἐπιστημονικῶς τῆς δυνάμεως ἑνὸς ἡφαιστείου, προσαπαιτεῖται ἡ γνῶσις τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκρήξεώς του.

Ἡ ὄψις τοῦ Γοντρὰν ἐμηκύνθη σημαντικῶς.

— Ἀληθὲς τοῦτο, ἐμορμύρισεν.

— Τοῦτο σᾶς κωλύει; ὑπέλαβεν ὁ Φρικουλέ. Ἀλλ' ὁ Μαρτινὲζ Καμπαδόρας διευκρινίζει καλῶς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐὰν ἀναγνώσατε καλῶς τὸ σύγγραμμά του, θὰ ἴδετε ὅτι εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ὑπάρχει πίναξ τῆς προρρήσεως τῶν ἡφαιστείων ἐκρήξεων μέχρι τοῦ ἔτους 1900. Ὁ δὲ συγγραφεὺς αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης, τῆς ὁμοθύμως ἔκτοτε ἀναγνωρισθείσης, ὁρμώμενος, ἐπιβεβαιοῖ, ὅτι αἱ ἐκρήξεις τῶν ἡφαιστείων ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸν γήϊνον μαγνητισμόν, καὶ ὅτι ὁπόταν ἐπίκειται ἔκρηξις ἡφαιστείων, ἡ βελόνη τῆς πυξίδος παρεκλίνει τῆς θέσεώς της. Ἄλλως τε ἐμελέτησεν οὗτος ἐπί τινα ἔτη ἐν αὐτῷ τῷ κρατῆρι τοῦ Βεζουβίου τὴν ὑπάρχουσαν σχέσιν μεταξὺ τῶν γεωλογικῶν φαινομένων καὶ τοῦ μαγνητισμοῦ καὶ συνεπείᾳ τούτου διετύπωσε τοὺς νόμους τῆς προγνώσεως— ἀπὸ ἐτῶν τινων προκαταβολικῶς — τῶν μεγάλων ὑπογείων κατακλυσμῶν.

— Ἀλλά, ἠρώτησε τότε ὁ Ὀσιπὼφ μετὰ συγκινήσεως, τίνι τρόπῳ κατώρθωσε νὰ καταστρώσῃ τὸν πίνακα αὐτόν;

— Δι' ἁπλουστάτης μεθόδου. Ὁρισθέντων, τῶν νόμων τούτων, ἕπεται ὅτι αἱ κινήσεις τοῦ γηΐνου φλοιοῦ δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰς παλιρροίας καὶ ὅτι ὑπείκουσιν εἰς ἀδιαφιλονίκητον περιοδείαν, προερχομένην ἀπὸ τῆς θέσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ τῆς κεντροφύγου δυνάμεως. Ὥστε μετὰ τὸν συνδυασμὸν ἐπιμελῶς τῶν περιστάσεων, καθ' ἃς συνέβησαν τινὲς τῶν ἐκρήξεων τούτων ὡς καί τινων σεισμῶν ἀπὸ τῶν παλαιοτάτων χρόνων, ὁ Μαρτινὲζ κατώρθωσε νὰ καταστρώσῃ τὸν περιεργότατον καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα ἡμᾶς πίνακα αὐτόν.

Ἡ Σελήνη παρὰ τὴν κλίνην τοῦ γέροντος.

— Ἐκτὸς τούτου τὸ ἡφαίστειον πρέπει νὰ εὑρίσκηται μεταξὺ τῶν 28ο παραλλήλων Βορρᾶ καὶ Νότου, ἵνα ἡ σελήνη διέλθῃ τὸ ζενίθ· τὸ δὲ ὄρος νὰ ᾖ ὑψηλὸν πρὸς ἀποφυγὴν ἀξιοσημειώτου ἐλαττώσεως τῆς ταχύτητος κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναχωρήσεως συνεπείᾳ τῆς πρὸς τὰ διάφορα στρώματα τοῦ ἀέρος προστριβῆς τοῦ βλήματος.

Ἐνῷ δὲ ἐπεραίωνε τὰς λέξεις ταύτας μετὰ ποιᾶς τινος ἀπελπισίας, ὁ Φρικουλὲ ὅστις συνεβουλεύετο διαρκῶς τὸ βιβλίον ἠγέρθη θριαμβευτικῶς καὶ θέτων τὸν δάκτυλον ἐπ' αὐτοῦ·

— Νίκη! ἀνέκραξε, νίκη!. . . Ἰδοὺ τί περὶ τούτου γράφει ὁ Καμπαδόρας: *Τῇ 28 Μαρτίου 1882 τρομερὰ ἔκρηξις τοῦ Κοτοπάξη, μετὰ φοβερῶν σεισμῶν εἰς τὰς χώρας τοῦ Πάστος.* Ὥστε μοὶ φαίνεται, ὅτι ὁ Κοτοπάζης, εἶναι ἓν ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ὀρέων τῆς ἰσημερινῆς Ἀμερικῆς καὶ εὑρίσκεται ἀκριβῶς μεταξὺ τῶν δύο 28ο παραλλήλων Βορρᾶ καὶ Νότου.

Παράδοξος λάμψις διῆλθε πρὸ τοῦ μετώπου τοῦ Ὀσιπώφ, ὅστις διασταυρώσας τὰς χεῖρας ἐμορμύρισεν·

—Θεέ μου! δὲν εἶναι τοῦτο ὄνειρον ἀνόητον;

—Καὶ ἐὰν ἠπατήθη ὁ σοφὸς ἱσπανός; ἐπεῖπεν ὁ Γοντράν.

—Μπά! ἀπήντησεν ὁ Φρικουλέ, ἀρκεῖ νὰ ἐφευρεθῇ μηχάνημα, ἐργαλεῖον ἱκανὸν νὰ προλέγῃ τὴν κατάστασιν τῆς διασκευῆς τοῦ γηΐνου φλοιοῦ καὶ νὰ δεικνύῃ τὴν προσέγγισιν σεισμολογικοῦ φαινομένου. . .

—Ἔχεις δίκαιον, ἀπεκρίθη ὁ Φλαμμερμὸν μετὰ ψυχραιμίας. Γνωρίζω. Ἤδη ἄλλο ζήτημα. Ἡ ἔκρηξις σημειοῦται, ὅτι θὰ γείνῃ τὸν μῆνα Μάρτιον καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὸν Ὀκτώβριον. . .

— Θὰ διπλασιάσωμεν τὰς ἐνεργείας μας, ὑπέλαβεν ὁ Ὀσιπώφ. Εἰς διάστημα πέντε μηνῶν θὰ καταγίνομεν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ οὐρανίου σκάφους μας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκτιναχθῇ ὑπὸ τοῦ ἡφαιστείου καὶ θὰ προετοιμάσωμεν τὸν κρατῆρα τοῦ Κοτοπάζη εἰς εἶδος τηλεβόλου, ὡς εἴπομεν.

—Καλὰ καὶ χρήματα; ἠρώτησε τότε ἡ Σελήνη.

Ὁ Ὀσιπὼφ ἐμειδίασεν ἐπὶ τούτῳ καὶ δεικνύων τὸ τηλεσκόπιον, ὅπερ εἶχε φέρει ἐξ Δικατερινουπόλεως·

— Δός μοι, αὐτό, τέκνον μου, εἶπε.

Καὶ λαμβάνων τὸ τηλεσκόπιον ἀφῆρεσε τὸν φακὸν καὶ ἀνατρέψας, πληθὺς πολυτίμων λίθων διεχύθησαν ἐπὶ τῆς κλίνης του. Ἦσαν οἱ δωρηθέντες αὐτῷ ὑπὸ τοῦ καταδίκου Γιέγωρ.

Πάντες ἐξεπλάγησαν ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκήτῳ θέᾳ τῶν πολυχρώμων λάμψεων, ἃς ἀνέδιδον οἱ σμάραγδοι καὶ τὰ τοπάζια.

—Διάβολε! ἀνέκραξε τότε ὁ Φρικουλέ, ἐδῶ εἶναι ὁλόκληρος περιουσία, κ. Ὀσιπώφ.

— Μόλις ὀκτακόσιαι ἕως ἐννεακόσιαι χιλιάδες φράγκων, δηλαδὴ ὅ,τι μᾶς ἀρκεῖ διὰ τὸν Κοτοπάζην, ὡς τηλεβόλον.

Ἡ Σελήνη ὅλως περιχαρὴς ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρός της.

Τότε ὁ Φρικουλὲ λαμβάνων κατὰ μέρος τὸν κόμητα·

— Ἕως ποῦ σκοπεύεις νὰ φθάσωμεν μὲ τὴν κωμῳδίαν σου αὐτήν; τὸν ἠρώτησε.

— Μέχρι τῶν γάμων μου μετὰ τῆς Σελήνης.

— Καὶ ἂν πρόκειται νὰ γείνουν εἰς τὴν σελήνην;

Ὁ Φλαμμερμὸν μετὰ μικρὰν σκέψιν·

—Ὦ! μὰ ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ φθάσουν τὰ πράγματα ἕως ἐκεῖ, ἀπήντησεν.

—Οὔτε ἐγώ, ἀλλὰ πρέπει νὰ προϊδωμεν τί τέλος θὰ λάβῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία...

Τότε ὁ Γοντράν ἐκίνησε ἐλαφρῶς τοὺς ὤμους καὶ προσέθηκεν·

—Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὁπόταν ἀγαπᾷ τις δὲν εἶναι τὸ ἴδιον ὡς νὰ μὴν ἀγαπᾷ, ὥστε ὁ Ἔρως, ὁ θεὸς τοῦ ἔρωτος, ἂς σκέπῃ ἡμᾶς!. . .

(Ἕπεται συνέχεια).

ΟΡΦΑΝΟ!

Ὦ! ἐλεῆστε με, κ' ἐμένα εἶμαι τὸ δύστυχ' ὀρφανὸ
δὲν ἔχω τώρα ποιὰ κανένα νὰ μ' ἀγαπᾷ 'ς τὸν κόσμ' αὐτό.
Φτωχὸ κ' ἐγκαταλελειμένο, παντέρημο καὶ μοναχὸ
Ἄχ! λυπηθῆτε τὸ καϋμένο, Ἄχ! λυπηθῆτε τ' ὀρφανό.
Καλοὶ διαβάτες, κ' ἐγώ, ζοῦσα, εὐτυχισμένο μιὰ φορὰ
Ζωὴ χαρούμενη περνοῦσα γεμάτη χάδια καὶ χαρὰ
Τῆς μητεροῦλάς μου ἡ μόνη ἐλπίδα ἤμουν καὶ χαρὰ
Κρυφὴ ἐλπίδα τοῦ πατέρα, γιὰ μένα ἤλπιζε πολλὰ
Ἄχ! πόσο πόσο μ' ἀγαποῦσαν, πόσο μ' ἐλάτρευαν κ' οἱ δυὸ
Πῶς κάθε ἀφορμὴ ζητοῦσαν, γιὰ νὰ μὲ κάμουν νὰ χαρῶ.
Ἄχ! πᾶνε οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι, καὶ μοῦ κοπῆκαν τὰ φτερὰ
Πρῶτα χαρούμενη γαλήνη καὶ τώρα μαύρη συμφορά!
Δὲν ἔχω τώρα ποιὰ πατέρα! 'ς τὴ μάχη ἔπεσε νεκρός!
Καὶ τὴ γλυκειά μου μητεροῦλα, μ' ἄρπαξ' ὁ χάρος ὁ σκληρὸς
Γ' αὐτὸ μὲ μάτια δακρυσμένα, γεμάτο λύπη καὶ 'ντροπὴ
Δειλὰ τὸ χέρι μου ἁπλόνω, ποῦ λεημοσύνη σᾶς ζητεῖ.
Ὦ! ἐλεῆστέ με κ' ἐμένα, εἶμαι τὸ δύστυχ' ὀρφανὸ
Δὲν ἔχω τώρα ποιὰ κανένα, νὰ μ' ἀγαπᾷ 'ς τὸν κόσμ' αὐτό.

Πάτραι ΜΑΡΙΑ ΧΡΥΣΗ

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΦΙΛΗΣ ΜΟΥ

Ἐλ. Παπαθανασοπούλου.

Σὲ κύματα ἀκρογιαλιᾶς καθόμουν ἀσημένια
κι' ἐνῷ στὰ χείλη μου γλυκὸ χαμόγελο ἀνθοῦσε
τριγύρω μου ξανθαῖς μυρτιαῖς στὰ φύλλα εἶχαν κρυμμένα
δύο πουλάκια χαρωπὰ ποῦ τώνα κελαδοῦσε
τὴν ἀνθισμένη σου γιορτή.

Κι' ἐνῷ ἐκεῖ εἰς τὰς τερπνὰς σκιὰς τοῦ παραδείσου
τὰ χερουβεὶμ συμβάλλουσι τὸ ὄνομα Ἑλένη
ἐγὼ ἐκφράζω προσευχὴ γιὰ τὴ χρυσῆ γιορτή σου
θερμὴ καὶ μυρωμένη.

«Εἰς τὸ ἀγνόν σου μέτωπον νὰ θάλλ' ἡ εὐτυχία,
ἐνάρετος Ἑλένη μου, καὶ φίλη μου γλυκεῖα.

Ἐν Μυκόνῳ 21 Μαΐου 1895.

Εὐαγγελία Κορωναίου.

ΜΗ ΤΗΝ ΖΗΤΕΙΣ

Μάτην ζητεῖς τλῆμον θνητὲ παντοῦ τὴν εὐτυχίαν
μάτην πρὸς τοῦτο ἐρευνᾶς τῆς γῆς πᾶσαν γωνίαν!
Ἄχ! ἔτι δὲν σὲ ἔπεισεν ἡ πεῖρα τόσων χρόνων
καὶ ἡ ματαία ἔρευνα τόσων μακρῶν αἰώνων!
Εὔπιστε! δὲν ἠνόησες τὴν πλάνην σου εἰσέτι
ἀλλ' ἔτι τὴν ἐπιζητεῖς καὶ τὴν ἐλπίζεις ἔτι;
Ὄχι! 'ς τὴν γῆν μὴ τὴν ζητεῖς, ἢ στ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα
Κρυμμένη εἰς τοῦ τάφου σου, θὰ τὴν εὑρῆς τὸ χῶμα!

Πάτραι

Μαρία Χρύση

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

18. Τριπλῆ ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα νήσου τῆς Ἑλλάδος, τὰ δεύτερα τὸ ὄνομα θεᾶς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τὰ τρίτα ὀνόματα εἴδους διοικήσεως. Εἶναι δὲ αἱ λέξεις αὗται: 1) Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. 2) Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 3) Μέρος τοῦ λόγου. 4) Ζῷον κατοικίδιον. 5) Ἀντωνυμία προσωπική

19. Γρίφος.

Μ ΡΟΥ
Ε ΓΕ Ν

Φίλη τῆς Φύσεως.

20. Αἴνιγμα.

Εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἀποκοιμᾶσαι·
ἀλλ' ἂν ἀκέφαλον μὲ ἀφήσῃς, κεκλιμένος μὲ ἀκροᾶσαι

21. Αἴνιγμα.

Εἶμαι τέρας φοβερόν.
ἔχω τράχηλον μακρόν,
ἔχω κεφαλὴν
διπλῆν.
Τὸ ὑπόλοιπόν μου σῶμα εἶνε μία. . . ὤ, πωπώ
ὤ, καὶ πῶς νὰ τὸ εἰπῶ!
Ἂν οἱ πόδες μοῦ κοπῶσι καὶ ἡ μέση μου μαζί
Τὸ ὑπόλοιπον δὲν θνήσκει, ἀλλὰ ζῇ καὶ ἀναζῇ.

Ἀγγελικὴ Πλατανίτου.

22. Αἴνιγμα.

Εἶμαι ἓν ζῷον, φίλε μου, καὶ χάριτας δὲν ἔχω
Μόνον εἰς μόχθους πάντοτε πλησίον σου ἀντέχω,
Ἐντὸς λειμώνων πλὴν καλῶν πῶς ἤθελον νὰ μένω!
Ἐκεῖ οὐδέποτε ἀλγῶ, οὐδέποτε κἂν στένω!
Τέσσαρας ἔχω συλλαβάς, αὐταὶ μὲ ἀπαρτίζουσι.
Καὶ τὰ παιδία τὰ μικρὰ μὲ βλέπουν, μὲ γνωρίζουσι.
Ἐὰν τὰ πρῶτα γράμματα τὰ τέσσαρ' ἀφαιρέσῃς
Εὐθὺς ἀλλάσσ' ἡ ὄψις μου κ' ἡ ταπεινή μου θέσις.
Καὶ σοῦ τότε τὸ πρόσωπον θὰ θαμβωθῇ, θὰ χαίρῃ,
Ἀστὴρ διότι φεροφόρης ἐμπρός σου θὰ μαρμαίρῃ.

Ἀλ. Γ. Γ.

(Τῷ πρώτῳ λύτῃ δωρηθήσεται ἐν βιβλίον ποιητικόν)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

Κ. Σ. Φιλιππούπολιν. Ἀντίτιμον ἡμερολογίων ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν πολύ.— Κ. Γ. Κ. Πύργον (Βουλγαρίας). Σᾶς μετηνέγκαμεν αὐτόθι. Ἀναμένομεν συνδρομήν σας.—Σ. Κ. Ἰσμαΐλιαν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη· ἔχει καλῶς, προσεχῶς γράφομεν. — Κ. Κ. Κάϊρον. Ζητουμένους ἀριθμοὺς σᾶς ἀπεστείλαμεν ταχυδρομικῶς. Ἀναμένομεν νεωτέραν σας. —Δ. Μ. Ναύπλιον. Ἐν τῇ «Φύσει» δημοσιεύονται μόνον ἔργα πρωτότυπα, τερπνά, ὠφέλιμα καὶ διδακτικά, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ ἀντικειμένων κοινῶν καὶ ἐξηντλημένων· προσεχῶς γράψωμεν ὑμῖν ἐκτενέστερον.—Κ. Σ. Σπάρτην. Στείλατε ταχέως συνέχειαν.— Κ. Π. Κοντοβάζαιναν. Σᾶς μετηνέγκαμεν, ὡς γράφετε, αὐτόθι. Συνδρομήν σας δὲν ἐλάβομεν ἔτι, ἑπομένως φροντίσατε τὴν ταχεῖαν ἀποστολήν.—Κ. Λ. Κόλον Κολομβίας). Δελτάριον ἐλήφθη· ἔχει καλῶς, ἀναμένομεν.— Α. Σ. Ἀλεξάνδρειαν. Δελτάριον ἐλήφθη· ἔχει καλῶς προσεχῶς γράφομεν. — Μ. Κ. Σ. Μυτιλήνην. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη· σᾶς ἐγράψαμεν· καὶ πάλιν προσεχῶς γράφομεν.—Δ. Μ. Ἐρζερούμ. Συνεστημένη μετ' ἐσωκλείστου συναλλαγματικῆς ἐλήφθη· σᾶς εὐχαριστοῦμεν πολύ· ταχυδρομικῶς γράφομεν. — Ν. Π. καὶ Δ. Φ. Χαλκίδα. Συνδρομητὴς ἐνεγράφη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου· σειρὰ φύλλων ἀπεστάλη· εὐχαριστοῦμεν πολύ. —Π. Ν. Π. Νεμέαν. Ἐπιστολὴ μετ' εἰκόνος καὶ αἰνιγμάτων ἐλήφθη συμμορφοθησόμεθα. Ι. Π. Θήβας. Συνδρομή σας καὶ ἀντίτιμον ἡμερολογίων ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν πολύ· ἀπόδειξιν ἐν παρόντι φύλλῳ.— Γ. Π. Βατιλήν (Κύπρου). Ἐπιστολὴ μετὰ περιεχομένων ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν πολύ· νέος συνδρομητὴς ἐνεγράφη· προσεχῶς γράφομεν. — Χ. Γ. Ρ. Λευκωσίαν. Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη· ἔχει καλῶς· εὐχαριστοῦμεν καὶ ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—Π. Κ. Λευκωσίαν Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη· εὐχαριστοῦμεν καὶ ἀναμένομεν ὡς γράφετε. — Α. Π. Πειραιᾶ. Ἐπιστολὴ μετὰ περιεχομένων ἐλήφθη καὶ ἐδημοσιεύθη· προσεχῶς κατέρχεται ἄνθρωπός μας αὐτόθι· εὐχαριστοῦμεν.— Α. Σ. Πάτρας. Δελτάριον ἐλήφθη· σᾶς παρακαλοῦμεν πολὺ φροντίσατε τὴν ταχεῖαν ἐκκαθάρισιν καὶ μᾶς ὑποχρεοῦτε. — Θ. Μ. Βαθὺ (Σάμου). Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη διεγράψαμεν δυστροποῦντα συνδρομητήν· εὐχαριστοῦμεν πολύ. — Β. Σ. Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη· ταχυδρομικῶς γράφομεν ἐν ἐκτάσει.—Α. Β. Λευκάδα. Συνεστημένη ἐλήφθη· ἐλυπήθημεν σφόδρα καὶ ζητοῦμεν συγγνώμην, διότι συνέπεσε ἐν ὥρᾳ πολλῆς ἐργασίας καὶ ἀπουσίας μας.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ Γ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣ.

ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΣ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΩΝ

RESTAURANT DE LA COURONNE

Rue Esbekieh près le Cafe de la Bourse

LE CAIRE

TENU PAR: **ARISTIDE DETORELLI**

Cuisine Française. — Service prompt

PENSIONS PAR MOIS ET AU CACHET

REPAS COMPLET A 2 FRANCS

PRIX EXCEPTIONNELS POUR LES ARTISTES

(Les payements se font d'avance par semaine ou par quinzaine)

HOTEL DES PYRAMIDES

TENU PAR

CONSTANTIN POLYDOROPOYLOS

TANTAH, Rue de la Bourse

Chambres nouvellement meublées — Propreté parfai
Service particulier—Appartement pour familles—
Bains chauds et froids—Prix modérés.

Δωμάτια εὐρύχωρα καὶ εὐάερα—Ἐπίπλωσις καινουργὴς καὶ κομψὴ — Καθαριότης καὶ ὑπηρεσία πλήρης — Δωμάτια ἰδιαίτερα δι' οἰκογενείας — Λουτρὰ θερμὰ καὶ ψυχρά.

Τιμαὶ συγκαταβατικαί

Γαλλὶς πτυχιοῦχος παραδίδουσα λίαν εὐμοθόδως τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν δέχεται παραδόσεις. Πληροφορίαι 27—Ὁδὸς Ὁμήρου, ἀριθ.—27

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Εἰδοποιοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν συνδρομητῶν τῆς «Φύσεως» φυλάττουσι τὴν σειρὰν τῶν φύλλων αὐτῆς καὶ καταρτίζουσι τόμους, ὡς καὶ οἱ προμηθευόμενοι ἐτησίως ἐκ τῶν γραφείων μας ἑτοίμους τοιούτους, ὅτι ἑτοιμασθέντων τῶν καλλυμμάτων καὶ τευχῶν τοῦ 5ου ἤδη λήξαντος ἔτους εὑρίσκονται ἐν τοῖς γραφείοις ἡμῶν, εἰς τὰς συνήθεις τιμάς.

Ἐπίσης εὑρίσκονται καὶ σώματα ἁπλᾶ καὶ χρυσόδετα τοῦ 1, 2, 3, 4 καὶ 5 ἔτους.

Ἡ Διεύθυνσις

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ